

Banyoles ha retirat més de 100.000 peixos exòtics de l'Estany

Finalitza el segon projecte Life impulsat des del Consorci de l'Estany amb un pressupost de més d'1 MEUR

Banyoles ha retirat més de 100.000 peixos exòtics de l'Estany

BANYOLES | ACN

Reduir la presència de peixos exòtics de l'Estany de Banyoles en benefici de la recuperació d'espècies autòctones amenaçades ha estat una de les fites que des del Consorci de l'Estany es va fixar en el marc del projecte Life en els quatre anys de durada. Un objectiu "ambiciós i complex", segons els seus responsables, que valoren satisfets la feina feta del que ha estat un projecte

experimental. Les xifres de balanç són aquestes: més de 100.000 peixos exòtics eliminats i més de 20.000 d'autòctons alliberats. Les actuacions, però, també han permès la recuperació de la tortuga d'estany -se n'han introduïdes 130 i se n'han eliminat 580 d'exòtiques- o l'adquisició de 2.750 m² de terrenys agrícoles.

Aquest desembre conclou el projecte Estany Life + Natura, el segon concedit per la Unió Europea al Consorci de l'Estany i amb un tercer a punt de començar el pròxim gener. Banyoles es converteix així en un dels pocs territoris en aconseguir-ho i en part és gràcies al fet que el seu entorn natural, protegit per la Xarxa Natura 2000 i a la llista RAMSAR, compta amb una gran biodiversitat que a nivell comunitari s'ha cregut necessari conservar i potenciar.

Aquest últim Life, ideat com un projecte experimental que servís d'utilitat per a la gestió d'altres espais d'interès, ha permès ampliar els coneixements i perfeccionar les tècniques per al control d'espècies exòtiques amb mètodes com ara la pesca elèctrica, les xarxes i grans trapes. L'objectiu final ha estat reduir la presència d'espècies invasores per afavorir la reintroducció i proliferació de les autòctones amb una clara voluntat de trobar de nou l'equilibri.

Més de 100.000 peixos exòtics retirats

El cas més il·lustratiu és el dels peixos. Les espècies exòtiques com el 'black-bass' o la carpa, introduïdes des del 1910 per la pesca esportiva, s'han convertit en la gran amenaça dels peixos autòctons fins al punt de posar en risc la seva supervivència. Si l'any 1950 hi havia un 55% d'espècies autòctones i un 44% d'exòtiques, la proporció en els últims anys ha passat a ser de l'1% en el primer cas i del 99% en el cas de les invasores. Aquest

desequilibri ha comportat l'extinció de peixos com l'espínós i el confinament d'altres espècies com la bagra i el barb de muntanya, que ara gràcies al Life han tornat a guanyar terreny.

Per aconseguir-ho, ha calgut eliminar més de 100.000 peixos exòtics en quatre anys. Els treballs s'han concentrat sobretot en reduir fins a un 75% els grans exemplars de perca americana i un 90% el de les carpes, de més de 60 centímetres de llargada. "Hem retirat els més depredadors, agressius i amb més capacitat reproductora amb la idea que els exemplars més petits puguin conviure amb els autòctons", explica el director tècnic del projecte, Miquel Campos, que recorda que sempre més hi haurà peixos exòtics a l'estany però que cal mantenir-los a ratlla perquè no facin recular les poblacions autòctones.

El pas següent ha estat la reintroducció de peixos autòctons. Concretament, s'han alliberat més de 20.000 exemplars, sobretot barbs de muntanya. Aquest peix juntament amb la bagra són dues espècies clau per a la recuperació d'una altra espècie amenaçada com és la nàiada, un mol·lusc d'aigua dolça, indispensable per a la seva reproducció.

Les nàiades i el laboratori experimental

Banyoles concentra quatre de les deu espècies de nàiades que hi ha a tot l'estat espanyol i des del 2011 compta amb un laboratori experimental que ha aconseguit una gran fita científica a nivell europeu: produir 130.000 juvenils. La cria i engreix a gran escala ha permès alliberar a l'estany més de 500 exemplars de dues varietats, l'"Unio mancus" i "Unio ravoisieri", que han vist incrementar les poblacions a la zona lacustre en un 40% i un 200%, respectivament, amb individus de fins a 3 centímetres.

Prop de 600 tortugues exòtiques eliminades i 130 autòctones alliberades

Les tortugues exòtiques són també una amenaça en aquest entorn natural. És per això que el projecte també ha permès eliminar 580 tortugues exòtiques de fins a set espècies diferents per després poder-ne alliberar una trentena d'"Emys orbicularis", una espècie que es remunta al neolític de fa 7.000 anys tal com han confirmat les restes trobades al jaciment de la Draga. Els exemplars alliberats provenien del Centre de Recuperació de Tortugues de l'Albera i han tingut una bona adaptació en aquest nou entorn.

Recuperació del bosc de ribera

Aquest projecte Life que ara acaba també ha permès actuar en dotze hectàrees del voltant de l'Estany de Banyoles, on s'han retirat plantes exòtiques com ara el xuclamel o la canya americana així com la replantació de 400 arbres i arbustos autòctons de ribera. També destaca l'adquisició de 2.750 metres quadrats de terrenys agrícoles per millorar la connectivitat i afavorir l'hàbitat per a espècies amenaçades com la llúdriga.

Els responsables del programa fan un balanç molt positiu dels quatre anys. El director del Consorci de l'Estany, Jordi Bosch, recorda que aquest projecte era un "experiment a gran escala", d'una gran complexitat i també ambició, en què el sol fet de poder-se dur a terme ja era tot un "èxit". També reconeix que aquest projecte, dotat amb 1,02 MEUR -la meitat de fons europeus i la resta de la Generalitat, Diputació de Girona, Agència Catalana de l'Aigua i Aigües de Banyoles- no hauria estat possible amb fons propis de l'Ajuntament i que ha suposat un gran avanç per a la recuperació d'aquest patrimoni.

Per la seva banda, el director tècnic del projecte, Miquel Campos, subratlla que aquest Life, que ha permès disposar de noves tècniques i ampliar els coneixements científics, tindrà una continuïtat amb un tercer programa, que es farà des del 2014 fins al 2018 amb la implicació de nous socis i més espai, ja que l'objectiu és conservar la fauna fluvial en deu espais més de la Xarxa Natura 2000 de les conques dels rius Ter, Fluvià i Muga.

Font del document:

http://www.diaridegirona.cat/comarques/2013/12/30/banyoles-ha-retirat-mes-100000/649893.html?utm_source=rss